

Samenvatting Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen hoogspanningsstation Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel of Crayestein (bij Dordrecht)

Er komt een extra hoogspanningsverbinding van Geertruidenberg naar Krimpen aan den IJssel of van Geertruidenberg naar Crayestein, om te voorkomen dat het elektriciteitsnet overbelast raakt door de veelheid aan (duurzaam opgewekte) elektriciteit. Op dit moment bevindt het project zich in de 'NRD-fase'. In deze samenvatting leest u hier meer over.

Wat onderzoeken we en hoe doen we dat?

Onze samenleving stapt over op duurzame vormen van energie. We noemen dat de energietransitie. Denk bijvoorbeeld aan de windparken op zee of zonnedaken, die schone energie opwekken. Deze transitie naar duurzame en schone energiebronnen heeft ook invloed op ons elektriciteitsnet.

Windparken op zee staan ver weg van gebruikers en leveren geen constant aanbod van elektriciteit. Dit geldt ook voor zonneparken. Alle duurzaam opgewekte elektriciteit moeten we vervoeren naar bedrijven en huishoudens. TenneT zorgt voor dit vervoer en dat het elektriciteitsnetwerk niet overbelast raakt.

Om dat te kunnen doen werken we op veel plekken aan de uitbreiding van bestaande hoogspannings-

verbindingen. Ook bouwen we nieuwe verbindingen of hoogspanningsstations. Zo zorgen we ervoor dat we de duurzaam opgewekte elektriciteit kunnen blijven vervoeren. Eén van die nieuwe hoogspanningsverbindingen komt tussen de hoogspanningsstations in Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel of tussen Geertruidenberg en Crayestein (bij Dordrecht).

Een belangrijke stap tijdens de verkenningsfase is het opstellen van een milieueffectrapportage (MER). In een MER onderzoeken we voor verschillende routes, welke effecten ze hebben op mens en milieu. Het vervoer van de schone energie kan namelijk via verschillende routes gaan. De procedure van het milieueffectrapport begint met de publicatie van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin staat wat we onderzoeken en hoe we dat

doen. In de NRD en in het participatieplan (samen met de NRD gepubliceerd) doen we een voorstel hoe we u hierbij betrekken. In deze samenvatting leest u de belangrijkste punten uit de NRD. De volledige NRD vindt u op www.rvo.nl/hoogspanningsverbinding-g-k-c.

Hoe ziet ons hoogspanningsnetwerk eruit?

Ons hoogspanningsnetwerk bestaat uit verschillende elektriciteitsverbindingen. Dit is te vergelijken met een wegennet: er is een landelijk netwerk van snelwegen met daar omheen een regionaal netwerk van autowegen en lokale wegen. De zwaarste hoogspanningsverbindingen (de snelweg) hebben een spanning van 380.000 volt (ook wel: 380 kilovolt of 380 kV). Het netwerk van 380 kV-verbindingen vervoert grote hoeveelheden elektriciteit door heel Nederland. Ook van en naar het buitenland.

Waarom is een nieuwe verbinding nodig?

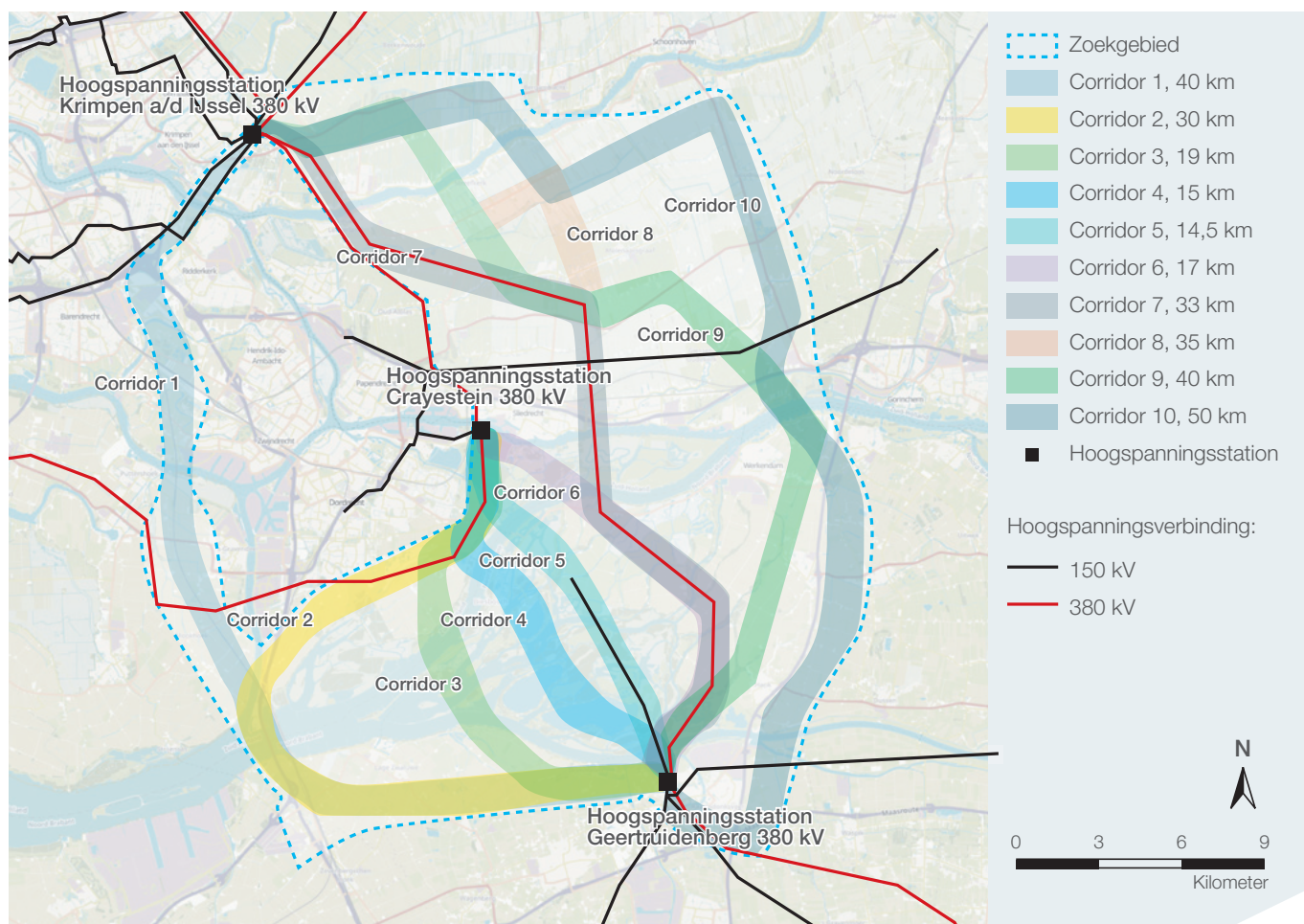
Er is al een 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel. Deze hoogspanningsverbinding is onderdeel van de belangrijkste routes voor het vervoeren van elek-

triciteit in Nederland. Op dit moment werken we aan de uitbreiding van de transportcapaciteit van de bestaande verbinding tot de maximaal haalbare capaciteit. Door alle ontwikkelingen van de energietransitie weten we dat deze hoogspanningsverbinding rond 2030 niet meer alle elektriciteit kan vervoeren. Om dit op te lossen hebben we een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding nodig.

Welke routes onderzoeken we?

In de NRD staat dat we voor de nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel of Crayestein, tien hoofdroutes (corridors) onderzoeken. Dat zijn vijf routes tussen Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel en vijf routes tussen Geertruidenberg en Crayestein.

Op dit moment zijn de routes nog stroken van ongeveer 1.200 meter breed. Ze geven globaal de locatie van een mogelijke verbinding aan. De routes liggen op dit moment nog niet vast. Tot en met 7 juli 2023 kunt u hierover met ons meedenken en uw reactie geven. Daarna stellen we in het MER de routes vast die we verder onderzoeken.

Op de kaart ziet u alle te onderzoeken routes. Deze staan beschreven in de NRD. Het zijn er best veel en dat doen we omdat we op dit moment nog geen routes zien die het meest voor de hand liggen of juist kunnen afvallen. We zien in elke route wel één of meerdere obstakels, zoals woningbouw, natuurgebied(en) of complexe kruisingen. Deze knelpunten onderzoeken we verder in de verkenningsfase om vast te stellen of we de knelpunten kunnen oplossen.

We beginnen nog niet meteen met de onderzoeken voor de milieueffecten. Het is belangrijk om eerst de routes verder uit te werken, zodat er een goede basis ligt voor de onderzoeken. We werken deze routes verder uit naar meer concrete tracés. Daarna onderzoeken we de milieugevolgen van de tracés in de milieueffectrapportage. We houden bij de uitwerking rekening met andere belangrijke maatschappelijke thema's, zoals bestaande en te ontwikkelen woningbouw.

Wat gebeurt er met de hoogspanningsstations?

De nieuwe verbinding sluiten we aan op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations van Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel of Crayestein. Hiervoor zijn nieuwe velden, voor bijvoorbeeld de aansluiting van een hoogspanningslijn of -kabel nodig. Daarnaast kan het nodig zijn om op of buiten de stations spoelen (installaties om spanningsniveaus te beheersen of kortsluitstromen op te heffen) te plaatsen. Of en waar dit nodig is weten we nu nog niet. Dit onderzoeken we verder in de verkenning.

Hoe gaan we om met gevoelige en beschermde gebieden?

Een deel van de routes doorkruisen gevoelige bestemmingen, zoals woonkernen en lintbebouwing

langs de rivieren. We streven er uiteraard naar om woningen (gevoelige bestemmingen) zoveel mogelijk te vermijden. Met name voor de routes naar Krimpen aan den IJssel is dat moeilijk en kunnen we niet voorkomen dat er masten in de buurt van woningen komen. We begrijpen dat het thema 'magneetvelden' voor veel bewoners een belangrijk onderwerp is. Daarom besteden we hier tijdens de verkenning veel aandacht aan.

Op dit moment weten we nog niet waar de nieuwe verbinding precies komt. Daarom komt er op een later moment meer informatie over het thema magneetvelden. Algemene informatie over hoogspanningslijnen en magneetvelden vindt u op de website van TenneT: www.tennet.eu en zoek op 'magneetvelden en gezondheid'.

Aan de zuidkant van het zoekgebied ligt het Natura-2000-gebied De Biesbosch. Belangrijke natuurgebieden zoals deze, zijn wettelijk strikt beschermd. Door de mogelijke effecten van het bouwen van een hoogspanningsverbinding kan het zijn dat we hier geen toestemming voor krijgen. In het MER doen we onderzoek om meer inzicht te krijgen in de effecten van alle routes op plekken waar deze Natura2000-gebieden doorsnijden en/of aantasten.

We hebben in dit gebied ook te maken met de UNESCO Werelderfgoederen 'Hollandse Waterlinies' en 'Kinderdijk'. Ook hier doen we uitvoerig onderzoek naar de haalbaarheid van de routes.

Wat onderzoeken we in het MER?

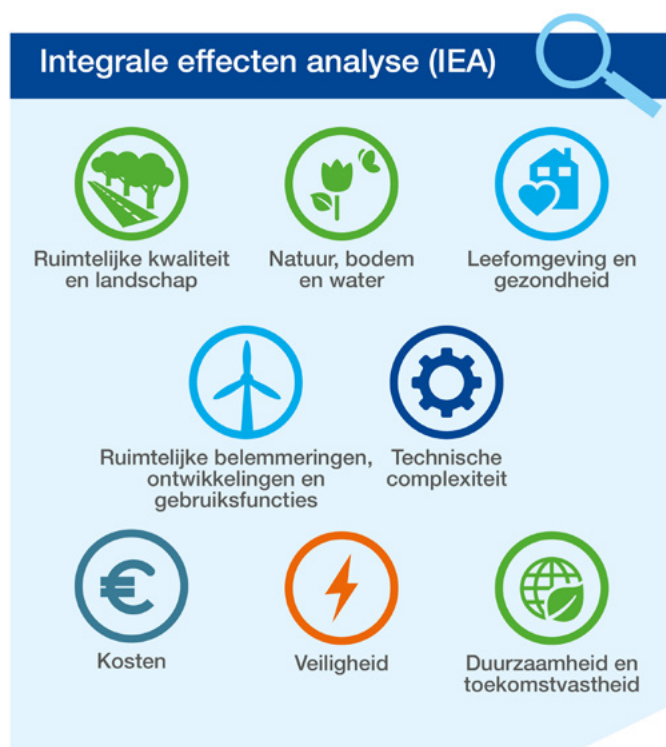
Elke route heeft effecten op mensen en het milieu. Deze effecten onderzoeken en beschrijven we in een milieueffectrapport (MER). Dit doen we voor verschillende onderwerpen, zoals bodem, water,

natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, veiligheid, leefomgeving en gezondheid, gebruiksfuncties en duurzaamheid. Van tevoren bepalen we wat we onderzoeken en hoe we de effecten beoordelen. Daarvoor gebruiken we een beoordelingskader. Daarin staat welke thema's we onderzoeken en hoe we dat doen. Het volledige beoordelingskader en een uitleg bij de onderwerpen leest u in de NRD.

Integrale Effecten Analyse (IEA)

Naast milieueffecten, onderzoeken we ook de effecten op bijvoorbeeld technische complexiteit, kosten en veiligheid. Om de routes zorgvuldig met elkaar te vergelijken maken we een Integrale effectenanalyse (IEA). Daarin kijken we naar de effecten op thema's weergegeven in onderstaande afbeelding:

Alle resultaten samen geven een totaalbeeld van de effecten per route. Zo ontstaat er een overzicht van alle onderscheidende en belangrijke informatie over de routes. De IEA laat dit objectief zien; er is nog geen sprake van een keuze of afweging.

Wat gebeurt er met de onderzoeksresultaten?

De betrokken overheden worden om advies gevraagd over hun voorkeursroute. Op basis van de onderzoeksresultaten en advies van de betrokken overheden maakt de minister voor Klimaat en Energie de keuze voor één route: het voorkeursalternatief. Deze beslissing volgt eind 2024.

Wat onderzoeken in de volgende fase?

Nadat de ministers een voorkeursalternatief hebben gekozen, publiceren we dit in een ontwerp voorkeursbeslissing. Hier kunt u dan vervolgens weer op reageren. Op basis van alle reacties nemen de ministers een definitief besluit over de route en de hoogspanningsstations.

Daarna gaan we een volgende fase in: de planuitwerking. Dan onderzoeken we in detail de gekozen route en de uitbreidingen van hoogspanningsstations en werken we deze verder uit. Ook tijdens deze fase stellen we weer een MER op.

Hoe betrekken we u?

Wij vinden het heel belangrijk om met u in gesprek te gaan en te horen wat u van de plannen en routes vindt. De afgelopen tijd hebben we daarom verschillende bijeenkomsten en themasessies georganiseerd voor alle betrokken overheden, een aantal maatschappelijke partijen en voor partijen met directe belangen in het gebied. Ook in de komende fase doen we dat om kennis, ideeën en mogelijkheden voor oplossingen uit te wisselen en te onderzoeken welke voorkeuren er voor bepaalde oplossingen zijn.

In het participatieplan staat hoe wij de verschillende partijen betrekken bij de uitwerking en het onderzoek van de routes. Het participatieplan vindt u op de website van RVO.

Hoe kunt u uw mening geven?

De (concept) NRD ligt van 26 mei tot en met 7 juli 2023 ter inzage. Tijdens deze periode kunt u de (concept) NRD lezen, zowel digitaal als op papier. U kunt een reactie geven op de (concept) NRD. Op de website www.rvo.nl/hoogspanningsverbinding-g-k-c staat hoe u dit kunt doen.

Tussen 26 mei en 7 juli organiseren we een aantal inloopbijeenkomsten over dit project, waarbij iedereen welkom is. U kunt dan vragen stellen over de (concept) NRD en uw mening geven. Waar en wanneer de inloopbijeenkomsten zijn leest u op de website www.rvo.nl/hoogspanningsverbinding-g-k-c

Na deze periode bekijken wij alle ontvangen reacties. We reageren op de reacties in een Nota van Antwoord.